

Aan:	Bestuur HUA
Van:	Chantal Keijsper – directeur HUA, Luuk Boessenkool Controller HUA
Datum:	10 april 2019
Betreft:	Kadernota 2019 doorwerkend naar 2020

1 – Inleiding

Dit is de eerste aparte kadernota van Het Utrechts Archief (HUA). De kadernota is een verplichting die voortkomt uit de Gemeenschappelijke Regeling Het Utrechts Archief. In de voorgaande jaren heeft HUA steeds zijn kaders beschreven in hoofdstuk 4 ‘Hoofdpijnen van de begroting’ in de programmabegroting voor het jaar na het lopende jaar. Dit zal nog steeds gebeuren zodat de programmabegroting een op zichzelf leesbaar document blijft.

In deze kadernota 2019 – 2020 zullen de belangrijkste ontwikkelingen en kaders beschreven worden voor het lopende begrotingsjaar en voor het komende jaar, waarvoor ook de programmabegroting zal worden gepresenteerd in de bestuursvergadering van 11 maart 2019.

In een reguliere cyclus bij een gemeente wordt in de komende maanden de kadernota 2020 opgesteld. Dit gebeurt in samenhang met de 1^e Berap 2019. Deze cyclus stuit in de praktijk bij HUA op 2 problemen. Op dit moment (eind februari) is het nog niet mogelijk om de financiële cijfers in te schatten voor de 1^e Berap, dus tot en met april 2019. Daarvoor is het jaar nog te jong.

De nu bekende ontwikkelingen zullen in de volgende paragraaf beschreven worden, maar het is op dit moment nog niet mogelijk om een samenhangend beeld te maken voor een financiële 1^e Berap. Bij gemeenten worden de kadernota en de 1^e Berap meestal begin juni besproken in de Raad. Dan kan een samenhangend financieel beeld worden ontwikkeld, waardoor het ook mogelijk is om in de kadernota ook alvast de financiële beleidsuitgangspunten voor het komende begrotingsjaar te baseren op het huidige begrotingsjaar. Ook dit is op dit moment nog niet mogelijk bij HUA. Daar waar mogelijk gebruikt HUA gegevens van de gemeente Utrecht, bijvoorbeeld de begrote werkgeverslasten per salarisschaal. De meest recente beschikbare tabel van de gemeente Utrecht is die voor 2018. HUA hanteert daarom aannames voor loon- en prijsontwikkelingen. Zie hiervoor de derde paragraaf.

2 – Ontwikkelingen

In 2018 hebben de provincie Utrecht en HUA nieuwe afspraken gemaakt over de dienstverlening door HUA. Het resultaat hiervan is dat de provincie Utrecht is toegetreden tot de Gemeenschappelijke Regeling per 1 januari 2019. De bijdrage van de provincie Utrecht voor 2018 is als bijdrage voor 2020 conform de toetredingsafspraken meegenomen.

De huidige DVO met de gemeente Nieuwegein loopt in 2020 af. Voor het traject voor de toekomstige samenwerking (nieuwe DVO of toetreden tot de GR HUA) is mw. Margreet Windhorst gevraagd voor de projectcoördinatie. Er wordt een traject voorbereid voor een ambtelijk en bestuurlijk overleg, waarbij HUA de voorkeur voor toetreding tot de GR HUA zal uitspreken.

Op 22 juni 2018 heeft Minister Slob de RHC’s per brief laten weten dat het rijk zich mogelijk op termijn gaat terugtrekken uit de gemeenschappelijke regelingen van de RHC’s. Aanleiding hiervoor zijn de ontwikkelingen op het gebied van digitalisering. De minister roept in zijn brief de RHC’s op om

zowel gezamenlijk als individueel een onderbouwde visie op hun toekomst te geven. De mededeling van de minister maakt onderdeel uit van een programma van OCW voor het archiefbestel, dat bestaat uit vier lijnen: 1) Visie op het archiefbestel, 2) Visie op functies en versterking van RHC's in de regio, 3) Visie op het beheer van de rijkscollectie en 4) Bestuurlijke inrichting van het bestel. De RHC's hebben samen met de programmamanager van OCW een planning gemaakt voor 2018-2019 waarin de RHC's gezamenlijke en individuele toekomstvisies opstellen en waarin het Rijk een visie zal opstellen over de toekomstige positie van het rijk in de gemeenschappelijke regelingen.

Een ander belangrijk onderwerp is de overdracht vanuit het Rijksvastgoedbedrijf van het onderhoud van de gebouwen naar de RHC's, ministerie van OCW/Nationaal Archief en de RHC's. Hierover is in juni 2018 het besluit genomen dat dit doorgevoerd zal worden. Dit is dan ook gebeurd met ingang van 1 januari 2019. Na drie jaar zal er een evaluatie plaats vinden.

Praktisch betekent dit dat HUA nu zelf verantwoordelijk is voor het onderhoud van de depots. Voor 2019 is de Rijksbijdrage voor de depots met € 56.000 naar beneden bijgesteld in verband met een correctie op de huurbijdrage. De algehele Rijksbijdrage is voor 2019 door de indexering verhoogd met € 24.000. Met een verwachte indexering voor 2020 is de verwachting dat de Rijksbijdrage minimaal zal verschillen met de opgave van Nationaal Archief voor 2019.

Dit in combinatie met de financiële ruimte die het eigen beheer van de depots geeft, heeft HUA meer dan voldoende vertrouwen om het beheer adequaat zelf uit te kunnen voeren. Op dit moment wordt het meerjarenonderhoudsplan opnieuw doorgerekend. Voor nu wordt uitgegaan van het verruimen van de budgetten waar nodig en het instellen van een dotatie per jaar van € 75.000 aan de nieuw int te stellen Voorziening Grootonderhoud. Daarbij komt nog de toezegging van het Nationaal Archief dat HUA in de eerste helft van 2019 nog een bedrag van € 394.000 zal ontvangen voor achterstallig onderhoud.

De werving van fondsen voor de vernieuwing van de expositie verloopt bijzonder succesvol. Door 8 fondsen is inmiddels € 305.500 toegekend. Samen met saldo van de reserve voor de vernieuwing van de expositie van € 524.000 eind van dit jaar, is er daarmee € 829.500 beschikbaar. Door een laatste onderdeel van werving en het zoeken naar middelen binnen de reguliere begroting is het doel om tot een totaal begroting te komen van € 892.000 euro. Dit lijkt een reële mogelijkheid. Het is de bedoeling om de begroting voor de expositie medio maart definitief vast te stellen.

Vanaf 2019 gaat de gemeente Utrecht zijn digitale archieven duurzaam beheren in het e-depot van HUA. Hiervoor hebben de gemeente en HUA samen een plan opgesteld waarin het gezamenlijk kostenmodel van de Regionaal Historische Centra's (RHC's) voor het e-depot wordt gehanteerd. Dit is al gebeurd voor de andere partners in de regeling, het Rijk en de provincie Utrecht. Alle partners betalen een jaarlijkse bijdrage voor deze nieuwe dienstverlening gebaseerd op de daadwerkelijk inzet. Deze bijdrage is afhankelijk van de omvang van het digitale archief. Deze bijdragen verschillen daarmee per partner en worden afzonderlijk berekend. Het Rijk en de provincie Utrecht dragen sinds de begroting 2019 hier al jaarlijks aan bij. (Deze bijdragen van Rijk en provincie Utrecht zijn daarmee al in deze begroting 2020 verwerkt.)

Omdat het hier voor de gemeente Utrecht gaat om nieuw beleid, is met de gemeente Utrecht overeengekomen in de aanloop naar een structurele bijdrage voor het e-depot voor de jaren 2019, 2020 en 2021, conform het projectplan, een financieringsaanvraag in te dienen via de voorjaarsnota 2019. Deze aanvraag is voor 2019 afgewezen. We zijn in gesprek om tot een oplossing voor dit dekkingstekort te komen die acceptabel is voor alle partners. Deze uitkomsten worden betrokken bij de nieuwe Nota Reserves en Voorzieningen 2019-2022 en zullen landen in de najaarsnota 2019/2e Berap.

Omdat het bij deze kosten expliciet alleen om de gemeente Utrecht gaat kan geen aanspraak gemaakt worden op de reserves van HUA. Deze zijn immers in de voorafgaande jaren opgebouwd door alle partners en behoren toe aan alle partners in de regeling.

Sinds 2018 is HUA bezig zijn reserves in te zetten en af te bouwen. Deze inzet in 2020 is in lijn met het huidige meerjarenbeleid 2017-2020 en is conform de door het bestuur vastgestelde nota Reserves en Voorzieningen 2016 – 2020 en bijgewerkte nota Reserves en Voorzieningen 2018 -2021. Daar boven op nemen we in de begroting 2020 en in de meerjarenbegroting 2021-2023 een voorschot op het nog op te zetten meerjarenbeleid 2021-2024 waarin de transitie van de organisatie verder vorm zal krijgen. Hiervoor zal het nieuwe beleid en het inzetten en afbouwen van de reserves met elkaar gekoppeld worden.

Op basis van de meerjarenbegroting 2020-2023 en de 1e Berap 2019 zal HUA in april en mei van 2019 de nota Reserves en Voorzieningen 2019 -2022 opstellen zodat het bestuur in de vergadering van 18 juni 2019 hierover kan discussiëren en een besluit kan nemen.

3 – Financiële zaken

Om zo dicht mogelijk aan te sluiten bij de systematiek van de gemeente Utrecht zijn in de Programmabegroting 2020 – 2023 voor de loonaanpassing de cao-wijzigingen als uitgangspunt gehanteerd. Op basis van de Begrotingsbrief 2e Begrotingswijziging 2018 van de gemeente Utrecht zijn de salarissen voor 2020 gebaseerd op de resterende loonindex van 1,5%. In de programmabegroting 2019 is uitgegaan van een loonindex van 0,7%. Dit zal opnieuw worden doorgerekend voor de 1^e Berap 2019.

Prijsaanpassingen

Voor prijsaanpassingen wordt uitgegaan van het cijfer van het Centraal Planbureau (CPB). In het bijzonder wordt de prijsontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product gehanteerd. Dit cijfer staat ook vermeld in de circulaire van het Gemeentefonds. Daarbij vindt jaarlijks een correctie plaats op basis van de gecorrigeerde cijfers over de voorliggende twee jaren. Zo wordt nooit te veel of te weinig geïndexeerd. Dit is ook de methode die door de gemeente Utrecht wordt gehanteerd. Op basis van het CPB is een prijsstijging toegepast van 1,5%.

In de programmabegroting 2019 is uitgegaan van een prijsindex van 0,7%. Dit zal opnieuw worden doorgerekend voor de 1^e Berap 2019.

Verder zijn er geen veranderingen in de technische uitgangspunten zoals HUA die hanteert bij het samenstellen van de programmabegroting.